

Λαοί απλωμένοι από τα ισπανικά παράλια ως τη Μ. Ασία, με την ίδια κατά βάση γλώσσα, αυτοί που ανήκουν στο λεγόμενο «μεσογειακό υπόστρωμα», ήταν οι πληθυσμοί που ζούσαν στο μεταίχμιο των εποχών του Λίθου και του Χαλκού. Αγνωούμε από πότε. Σ' αυτούς ανήκαν και Τυρρηνοί που κατοικούσαν στα νησιά του Βόρειου Αιγαίου και στα απέναντι μικρασιατικά παράλια. Πλάι τους κι ανάμεσά τους, γείτονες και κάποτε ανταγωνιστές, ήρθαν στην αρχή της εποχής του Χαλκού (γύρω στα 3000 με 2800 π.Χ.) και στέριωσαν εκείνοι που απαρτίζουν τα προελληνικά φύλα της ινδοευρωπαϊκής οικογένειας. Το πολυπληθέστερο από αυτά ήταν οι Πελασγοί («αυτοί που λατρεύουν το πνεύμα του ανθισμένου κλαδιού») που πρέπει να εμφανίστηκαν γύρω στο 3000 π.Χ. σχεδόν ταυτόχρονα με τους Αίμονες («αυτούς που ζουν σε θαμνώδεις περιοχές»), οι οποίοι έδωσαν το όνομά τους στο κύριο βουνό της χερσονήσου (τον Αίμο). Γύρω στα 2300 π.Χ. σημειώθηκαν εισβολές λαών που για λίγο είχαν σταθμεύσει στη Θράκη. Στην αυγή των ιστορικών χρόνων, όλα αυτά έμοιαζαν συγκεχυμένα με τελικό αποτέλεσμα να αναλάβει η μυθολογία να ξεδιαλύνει τα πράγματα, βάζοντας κάποια σειρά που όμως, όπως συμβαίνει στις μυθολογίες όλου του κόσμου, πάσχει στη χρονολογική ακολουθία των γεγονότων.

Με όλα αυτά, φτάσαμε στους τρεις Τρίοπες:

Ο ένας Τρίοπας ήταν από τη Θεσσαλία. Διώχθηκε από εκεί κι έφτασε στη Μικρά Ασία, όπου έκτισε το Τριόπιο, στο ομώνυμο ακρωτήριο, ιερό κέντρο αργότερα της Δωρικής Εξάπολης (Λίνδος, Ιαλυσός και Κάμειρος της Ρόδου, Κως και οι μικρασιατικές Αλικαρνασσός και Κνίδος). Ο άλλος Τρίοπας έκτισε την Κνίδα. Ένας τρίτος είχε γιο τον Ξάνθο, βασιλιά στην Τροιζήνα, στη νότια ακτή του Σαρωνικού στην Πελοπόννησο. Κάποια στιγμή, ο βασιλιάς Ξάνθος πήρε μαζί του Πελασγούς κι έφυγαν μετανάστες σ' ένα νησί, όπου έκτισαν αποικία. Το νησί ονομάστηκε Πελασγία ή Αιολίδα, επειδή οι κατοπινοί μπλέχτηκαν με τους δύο Τρίοπες και δεν καλοθυμόντουσαν, αν οι πρώτοι αυτοί άποικοι ήρθαν από τη Θεσσαλία ή την Πελοπόννησο.

Κάμποσο καιρό αργότερα, στο νησί ήλθαν νέοι άποικοι: Οι Μάκαρες. Αρχηγός τους ήταν ο Μάκαρ, γιος του Απόλλωνα και της Ρόδου, που έφυγε από εκεί, επειδή σκότωσε ένα από τα αδέρφια του. Το νησί πήρε νέο όνομα: Μακαρία. Αργότερα, αναφερόταν και βασιλιάς του νησιού με το όνομα Μακαρέας, γιος όμως του Αιόλου, σε μια νέα σύνδεση της όλης υπόθεσης με τη Θεσσαλία. Αυτόν, τον σκότωσαν για να κάνουν βασίλισσα την αδελφή του, Κανάκη. Ένας τρίτος βασιλιάς, Μακαρέας κι αυτός, είχε κόρες τη Μυτιλήνη και τη Μήθυμνα, για καθεμιά από τις οποίες έκτισε μια πόλη, τη Μυτιλήνη και τη Μήθυμνα. Η Μυτιλήνη πρόκοψε πιο πολύ κι αργότερα έδωσε το όνομά της σε ολόκληρο το νησί.

Υπήρχε ένας ακόμα Μακαρέας, ιερέας του θεού Διονύσου αυτός. Φαινόταν γλυκός άνθρωπος αλλά ήταν φοβερά κακόψυχος και φιλοχρήματος. Έφτασε σε σημείο να δολοφονήσει κάποιον για να αρπάξει το χρυσάφι του. Έκρυψε το πτώμα στο ιερό, πιστεύοντας ότι κανένας δεν θα μάθαινε την πράξη του. Όμως, το φονικό δεν είχε περάσει απαρατήρητο από τον ίδιο τον θεό Διόνυσο:

Στις Τριετηρίδες, τις γιορτές που γίνονταν κάθε τρία χρόνια προς τιμή του θεού, ο Μακαρέας είχε αφήσει πάνω στον βωμό το μαχαίρι με το οποίο είχε σφάξει το ζωντανό που θυσίασε. Την τελετή της θυσίας είχαν παρακολουθήσει και τα δυο παιδιά του. Θέλοντας να μιμηθεί τον πατέρα του, το μεγαλύτερο πήρε το μαχαίρι κι έσφαξε το μικρότερο στον βωμό. Τρελαμένη η μάνα τους χτύπησε μ' ένα ξύλο τον μικρό φονιά και τον άφησε στον τόπο. Με όλη αυτή τη φασαρία, ο Μακαρέας πλησίασε να δει, τι συμβαίνει. Βρήκε τα παιδιά του νεκρά και τη μάνα τους και γυναίκα του παλαβωμένη να κρατά ακόμα το φονικό ξύλο στα χέρια της. Το αίμα του ανέβηκε στο κεφάλι. Την χτύπησε με το ιερό ραβδί του Διονύσου που κρατούσε και την άφησε στον τόπο. Ο Μακαρέας καταδικάστηκε σε θάνατο.

Όσο να συμβούν όλα αυτά, στη Θεσσαλία, ο εγγονός του ποταμού Πηνειού, Λαπίθης (γιος του Απόλλωνα και της Στίλβης, κόρης του ποταμού) απέκτησε γιο, τον Λέσβο. Όταν ο Λέσβος μεγάλωσε, πήρε μαζί του Θεσσαλούς Πελασγούς κι έφυγε να κτίσει αποικία σε νησί. Έφτασε στη Μακαρία, γνώρισε τη Μήθυμνα, την ερωτεύτηκε, την παντρεύτηκε κι εγκαταστάθηκε εκεί, δίνοντας στο νησί το τελικό του όνομα: Λέσβος.

(protagon.gr, 5.11.2015)